

PAŽINTINIO ŽYGIO „GAMTOS DETEKTYVAI“ VIEŠVILĖS REZERVATE PROGRAMA

Vieta: Viešvilės valstybinis gamtinis rezervatas (lankytis pažintiniame take leidžiama tik turint rezervato direkcijos išduotą leidimą arba lydint direkcijos valstybės tarnautojams ar darbuotojams).

Rekomenduojamas laikas: gegužė-birželis.

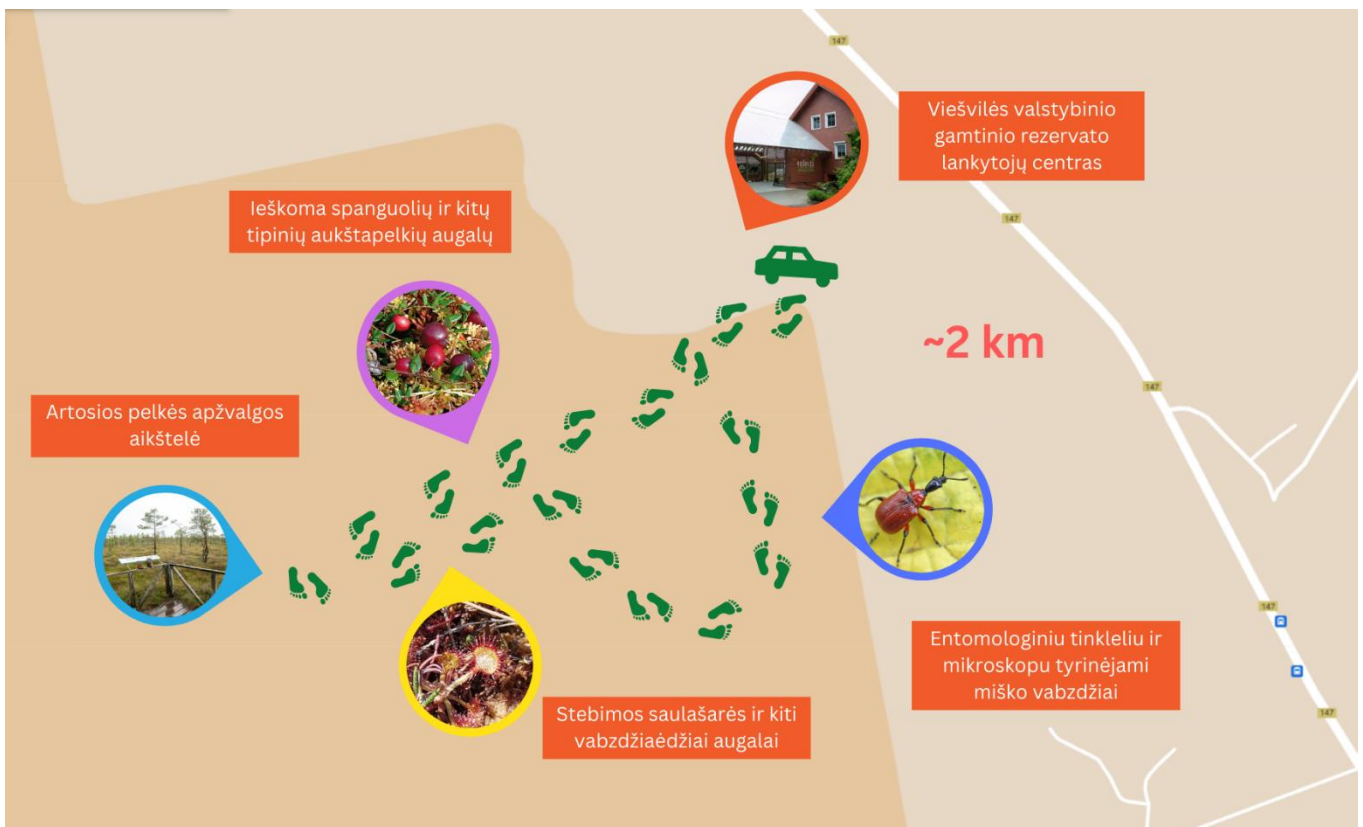
Atstumas: 2 km.

Trukmė: 2-3 val.

Temos: vabzdžiaėdžiai aukštapelkių augalai; šlapynių reikšmė Lietuvos ir pasaulio gamtai; gyvybė negyvoje medienoje.

Rekomenduojama įranga: išmanusis telefonas arba fotoaparatas, entomologiniai tinkleliai, žiūronai, apsauginės priemonės nuo erkių, kremas nuo saulės.

Žemėlapis:

Planas:

- Žygis prasideda Viešvilės valstybinio gamtinio rezervato pažintinio tako pradžioje. Lankomas rezervato lankytojų centras, susipažįstama su saugomos teritorijos gamtinėmis vertybėmis.
- Žygiuojama Viešvilės rezervato pažintiniu taku miške, atkreipiant dėmesį į informacinius standus.
- Įžengus į aukštapelkę, stebimi tipiniai tokios buveinės augalai. leškoma spanguolių (kartais galima pamatyti pernykščių uogų), gailių, viržių, siauralapių balžuvų ir kt. Susipažįstama su kiminu – aukštapelkę formuojančia samana. Dalyviai bando

išsiaiškinti, kaip atsiranda aukštapelkė ir durpynai. Tyrinėjant augalus galima pastebėti ir saulėje besišildančių gyvavedžių driežų bei angių.

- Atkreipiama dėmesį į senas, bet tik kelių metrų aukščio aukštapelkėje augančias pušis. Dalyviai susipažįsta su sulėtėjusiu jų gyvenimu.
- Pasiekę Artosios pelkės apžvalgos aikštelę, dalyviai susipažįsta su stenduose pateikta informacija, tarpusavyje diskutuoja apie šlapynių svarbą ne tik Lietuvos gamtai, bet ir pasaulyje. Aptariama, kodėl Viešvilės rezervatas yra įtrauktas į „Natura 2000“ teritorijų tinklą.
- Ieškoma vabzdžiaėdžių augalų. Bandoma išsiaiškinti, kodėl tokie organizmai dažniausiai aptinkami aukštapelkėse, kur dirvožemis rūgštus ir neturintis daug maisto medžiagų. Prie pat apžvalgos aikštelės gausiai auga ir yra lengvai aptinkamos apskritalapės saulašarės.
- Grįžus į mišką, keliaujama į žygio pradžios vietą, bet kitu keliu. Tyrinėjama negyva mediena ir po jos žieve aptinkami organizmai, susipažįstama su trūnijančios medienos reikšmę ekosistemai. Po trūnijančio medžio žieve gausų kolembolų, vėdarėlių, šimtakojų ir kitų smulkių organizmų. Surasti vabzdžiai ir grybai stebimi nešiojamu mikroskopu.
- Grįžtama į žygio pradžios vietą. Žygis baigiamas.

Pagal šią programą 2023 metų gegužės 22 dieną vykusio „Gamtos detektyvų“ žygio metu dalyviai aptiko, atpažino ir nufotografavo apie 60 organizmų rūšių. Žygeivius stebino daugybė rezervate trūnijančių negyvų medžių, buvo grožimasi gausiai kempinių vaisiakūniais apaugę rasta ir kelmai. Ant lazdynų buvo stebimi vabalų cigarsukių susukti lapai, o galiausiai buvo pastebėtas ir pats lapus susukęs vabalas. Kai kuriems dalyviams pasisekė išvysti keistą vabzdį, vadinamą kupriuku.

Visas „Gamtos detektyvų“ aptiktas rūšis galite stebėti čia:

<https://www.inaturalist.org/projects/viesviles-rezervatas-gd>

Šį biologinės įvairovės sąrašą gali pildyti kiekvienas, Viešvilės rezervato pažintiniame take ir fotografuodamas organizmus bei dalindamasis jų nuotraukomis platformoje *iNaturalist*.

